Total No. of Questions : 4 Total No. of Printed Pages : 2

Code No.: MR-03

स्नातकपरीक्षाः- २०१५

बि.ए. - विद्वन्मध्यमा - तृतीयवर्षः

शास्त्रम् - अलंकार

भागः - २, पत्रिका - ३

विषयः - साहित्यदर्पणः - ६, काव्यमीमांसा-३

दिनाङ्कः - 31-3-2015 **गरिष्ठाङ्काः** - १००

समयः - 10.00 A.M. to 1.00 P.M. Max. Marks - 100

Part - A

साहित्यदर्पणः - भागः - VI **40**

I. १. अलंकारो नाम कः? स कतिधा विभक्तः? गुणादस्य वैलक्षण्यं विशदयत । **5**

२. छैको नाम कः? छेकानुप्रासस्य लक्षणं विलिख्य लक्ष्ये संगमयत । **5**

३. लाटानुप्रासस्य लक्षणं विलिख्य लक्ष्ये संगमयत । **5**

४. वक्रोक्तिद्वैविध्यं निरूप्य एकैकस्मिन्नुदाहरणे लक्षणसमन्वयं कुरुत । **5**

५. श्लेषोपमयोः भिन्नविषयत्वं निरूप्य ग्रन्थकाराभिप्रायं विलिखत । **10**

६. ''चित्रकाव्यम्'' इत्यस्य कोऽर्थः ? स कथं घटते इति निरूपयत । **5**

७. यमकमधिकृत्य लघुटिप्पणिं रचयत । **5**

Part - B

काव्यमीमांसा **60**

II. १. अर्थहरणेषु कतिविधाः सन्ति? तेषां नामानि निर्दिश्य विशेषोक्ति - नटनेपथ्य - उत्तंसानां लक्ष्याणि निर्दिशत **10**

२. तुल्यदेहितुल्यस्य भेदान् विलिख्य तेषु रत्नमाला विधानापहार - कन्दानां उदाहरणानि निर्दिशत **10**

३. चक्रवर्तिक्षेत्रं नाम किं? चक्रवर्ती कः? किं तस्य लक्षणानि? **10**

- अनुवर्तते

III. इमान् श्लोकान् ससन्दर्भं व्याख्यात **3 x 5 = 15**

१. गुणानुरागमिश्रेण यशसा तव सर्पता।
दिग्वधूनां मुखे जातमकस्मादर्धकुंकुमम्।।

२. सरलकरदण्डनालं गजवपुषः पुष्करं विभोर्जयति।
मूल बिसकाण्डभूमौ यत्राभूदेकदंष्ट्रेव।।

३. पिहिते कारागारे तमसि च सूचीमुखाग्रनिर्भेद्ये।
मयि च निमीलितनयने तथापि कान्ताननं व्यक्तम्।।

IV. लघुटिप्पणीं रचयत **3 x 5 = 15**

१. धातुवादः

२. कुमारद्वीपे कुलपर्वताः

३. उत्तरापथः